

Vergaderjaar 1985–1986

19483

Wijziging van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs met betrekking tot de ambulante begeleiding en de Overgangswet ISOVSO voor ter zake van artikel 173 van het Besluit buitengewoon onderwijs 1967 ingestelde beroepen

Nr. 5

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 10 juni 1986

In het verslag van de vaste Commissie voor Onderwijs en Wetenschappen gaf het C.D.A. te kennen met zeer veel waardering kennis te hebben genomen van het onderhavige voorstel van wet. Het C.D.A. stelt echter nog enkele vragen waarop ik in het navolgende inga.

Artikel I

Het C.D.A. is van mening dat wettelijk dient te worden geregeld dat rechtstreeks in het regulier onderwijs geplaatste leerlingen pas ambulante begeleiding na een beoordeling door de commissie bedoeld in artikel 33, tweede lid, van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (ISOVSO, Stb. 1984, 654).

Artikel 14, tweede lid, van het Onderwijskundig besluit ISOVSO (Stb. 1985, 517) bepaalt reeds dat ambulante begeleiding uitsluitend kan worden gegeven aan leerlingen die deze blijkens een advies van bovenbedoelde commissie behoeven en basisonderwijs, voortgezet onderwijs dat aansluit op het basisonderwijs of kort middelbaar beroepsonderwijs volgen. Het opnemen van een dergelijke bepaling in de wet is daarom naar mijn oordeel overbodig. De uiteindelijke beslissing over het al dan niet verlenen van ambulante begeleiding berust uiteraard bij het bevoegd gezag. Uit de artikelen 32 en 33 van de ISOVSO blijkt dat de commissie van onderzoek in het (voortgezet) speciaal onderwijs slechts een adviseerende functie vervult en beslissingsbevoegdheid uitsluitend aan het bevoegd gezag van een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs toekomt.

Artikel II

Naar aanleiding van de vraag van het C.D.A. omtrent de toepasbaarheid van het voorgestelde vijfde lid van artikel E 3 van de Overgangswet ISOVSO (Stb. 1985, 653), stel ik in de bij deze memorie gevoegde nota van wijziging voor artikel II te wijzigen, teneinde buiten twijfel te stellen dat artikel E 3, vijfde lid, evenzeer van toepassing is op weigeringen om te verklaren dat een afdeling voor de rijksbijdrage in aanmerking komt. In dit verband is ook het intitulé aangepast.

Artikel III

Het C.D.A. ziet niet in waarom artikel 19, twaalfde lid, van de ISOVSO reeds per 1 augustus 1986 verplicht dient te zijn, nu het schoolwerkplan eerst per 1 augustus 1987 verplicht is.

Artikel D 2, eerste lid, van de Overgangswet ISOVSO bepaalt dat artikel 19, eerste tot en met zesde lid, zevende lid, eerste volzin, en negende lid, van de ISOVSO met ingang van 1 augustus 1987 in werking treden. Derhalve is, gelet op artikel C 1 van de Overgangswet ISOVSO, het twaalfde lid van artikel 19 op 1 augustus 1985 in werking getreden, en bepaalt artikel D 2, derde lid, dat in artikel 19, elfde en twaalfde lid, in plaats van «schoolwerkplan» moet worden gelezen «leerplan». Artikel III spreekt dan ook, in harmonie met artikel D 2, over voorzieningen die in het leerplan moeten worden opgenomen.

Slotopmerkingen

Het is het C.D.A. niet duidelijk dat het opnemen in de regeling van faciliteiten voor het onderwijsondersteunend personeel ten behoeve van leerlingen die rechtstreeks in het reguliere onderwijs geplaatst worden, om budgettaire redenen niet mogelijk zou zijn. Rechtstreeks geplaatste leerlingen zouden immers, naar de mening van het C.D.A., voldoende budgettaire ruimte verschaffen om de kosten van de commissie van onderzoek te kunnen dekken. In tegenstelling tot leerlingen die eerst in het (voortgezet) speciaal onderwijs geplaatst worden, krijgen scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs die leerlingen na onderzoek rechtstreeks verwijzen naar scholen voor regulier onderwijs, geen enkele faciliteit. Het C.D.A. is bevreesd dat scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs hierdoor minder gemotiveerd zullen zijn om verwijzing van deze leerlingen naar het regulier onderwijs stringent toe te passen. Op grond hiervan dringt het C.D.A. er dan ook op aan om tegelijk met het wettelijk regelen van de rechtstreekse plaatsing te voorzien in de mogelijkheden en de middelen die hiervoor nodig zijn.

De door het C.D.A. beschreven problemen die scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs ondervinden bij het rechtstreeks verwijzen van leerlingen naar het regulier onderwijs, zijn reeds enige jaren geleden onderkend. Scholen voor speciaal onderwijs aan zintuiglijk en lichamelijk gehandicapte leerlingen hebben de afgelopen jaren steeds meer leerlingen na onderzoek door de commissie bedoeld in artikel 33, tweede lid, van de ISOVSO, rechtstreeks verwezen naar het regulier onderwijs. Aangezien hierdoor relatief gezien over steeds minder faciliteiten voor de leden van de genoemde commissie kon worden beschikt, is, ter tegemoetkoming, in 1982 in een aanzienlijke formatie-uitbreiding voorzien voor de psycholoog, de psychologisch assistent en de administratieve medewerker voor scholen voor speciaal onderwijs aan zintuiglijk en lichamelijk gehandicapte kinderen. Een belangrijk knelpunt, te weten het ontbreken van faciliteiten voor ambulante begeleiding voor deze rechtstreeks geplaatste leerlingen, is door middel van de regeling in het Onderwijskundig besluit ISOVSO en het Formatiebesluit ISOVSO (Stb. 1985, 518) tot een oplossing gebracht. De besparingen die het gevolg zijn van de terugplaatsing van deze leerlingen, worden immers pas op termijn gerealiseerd. Of, en zo ja in hoeverre, die in 1982 aangebrachte verbeteringen ontoereikend zijn, zal, zoals ik bij de behandeling in de Tweede Kamer van de hierboven genoemde besluiten reeds te kennen heb gegeven, bij de afgesproken evaluatie van de regeling voor ambulante begeleiding worden gezien. Het nu al uitbreiden van de faciliteiten voor het onderwijsondersteunend personeel, zoals het C.D.A. bepleit, past niet in de regeringsafspraken over de financiering van de regeling voor ambulante begeleiding. Deze afspraken hebben namelijk betrekking op de complete regeling ambulante begeleiding die van toepassing is op leerlingen van alle soorten van

(voortgezet) speciaal onderwijs. Een onderdeel van dit totale pakket betreft de faciliteiten voor rechtstreeks geplaatste leerlingen in het regulier onderwijs. Op zichzelf is de opmerking van het C.D.A. juist dat deze leerlingen meer budgettaire voordelen opleveren dan leerlingen die eerst in het (voortgezet) speciaal onderwijs worden geplaatst. In het interdepartementale overleg over exogene financiering van de regeling heeft dit wel degelijk meegespeeld. Er zijn echter ook categorieën leerlingen waar de voordelen veel geringer zijn. Bovendien vallen onder de exogene financiering ook de niet onaanzienlijke kosten van voorfinanciering die optreden bij terugplaatsing van leerlingen vanuit het (voortgezet) speciaal onderwijs naar het regulier onderwijs. Het op dit moment aanbrengen van verbeteringen op onderdelen in de regeling ambulante begeleiding kan, gelet op de gemaakte afspraken, nadelige consequenties hebben op andere onderdelen van de regeling. Dit laatste acht ik bepaald ongewenst. Gelet op het voorgaande zal naar mijn oordeel het invoeren van een faciliteitenregeling voor het onderwijsondersteunend personeel ten behoeve van rechtstreeks geplaatste leerlingen eerst op het moment van de evaluatie nader kunnen worden bezien.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
G. van Leijenhorst